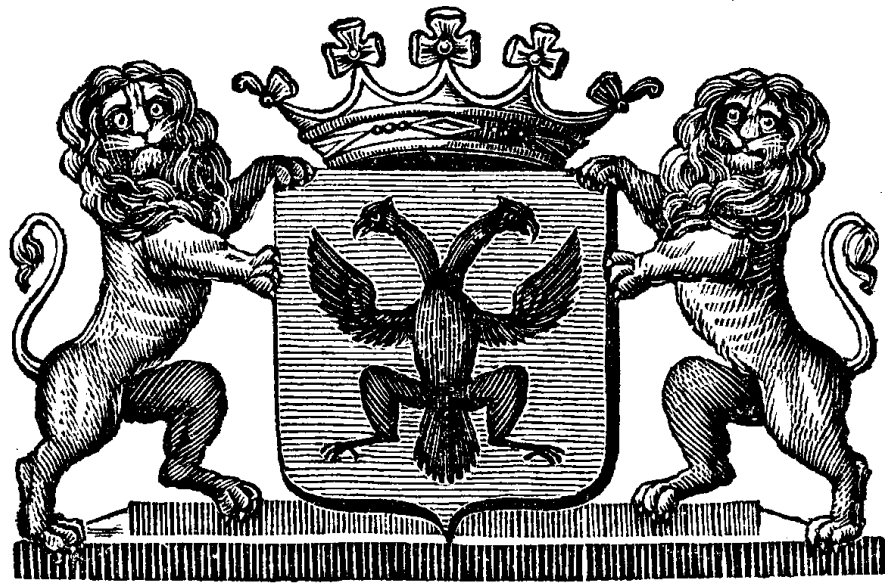

Arnhemse COURANT

voor het jaar

1839.

TE ARNHEM,

Bij C. A. THIEME, Boekdrukker.

I N H O U D

VAN DE

HOOFD-ARTIKELEN EN HET MENGELWERK

DER ARNHEMSCHE COURANT,

OVER 1839.

HOOFD-ARTIKELEN.

Aanspraak van Z. Exc. den minister van koloniën

Aftreding (de) van het Fransche ministerie

Agmaten (de bevrediging der)

ALLBRANDT (Veroordeeling van den heer)

Allengs

Antwoord aan een lid der staten van Holland

Arnhems aanstaande burgemeester

Avondbode (De) op het veld der huichelaarij

» (hoe de) zich weder tegenspreekt

» (een paar aanmerkingen in den)

Begrootingen (De)

Begrooting (De Nederlandsche en Belgische).

» (De tienjarige) Herziening der Grondwet

Belgische (Het) aandeel in de Nederlandsche schuld

Belgische zaak (De)

Beslechting (De)

Beter laat dan nooit

Boodschap (De) van den president der Vereenigde Staten

Conclusie (De) van den heer DE BORDE

Crisis (De)

CURTIS (Mr. D. DONKER) aan alle vrienden van orde en vrijheid.

Duitschen bond (Het hertogdom Limburg in den)

Duitschland sedert 1830

Eenige aanmerkingen betrekkelijk het vonnis tegen den uitgever der Arnhemsche Courant

Eindelijk.

Engelsche (De) Chartisten.

Engeland (De geldcrisis in)

Engelsche (De) koorwetten.

Eventuele abdicatie van Z. M. den koning der Nederlanden.

» troonsbeklimming des prinsen VAN ORANJE

FALCK (De zending van den heer) aan het Belgische hof.

Financiële (De) commissie

Fransche (De) coupletten van den heer BURLAGE

Frankrijk

Frankrijks ministerie en kamer van pairs

» » sedert de Julij-revolutie.

Gedeputeerde staten (Verslagen der) van Holland

Gelderland (De eerste vacature in het hof van)

Gemeen overleg. - Eenstemmigheid

Ghij en sult den naam des Heeren niet ydelick ghebruiken.

Grondwet (De nieuwe)

» (De) van 1815 vervallen beschouwd door de staten van Gelderl.

» » » » » den koning

» » vervallen zijnde, moet er eene nieuwe worden gemaakt.

» (Herziening der).

Grondwetten (Alle) zijn contracten

Handelsblad (een paar artikelen van het)

» (Het) wordt hoe langer hoe interessanter

» (Strekking van het)

» (Wie het) is

» (Laatste woorden nopens het)

Hannover

Hongaarsche (De) rijksdag.

Hoogen raad (Eene zeer belangrijke zaak voor den)

» » (De uitspraak van den) in zake der Arnhemsche Courant.

Januarij (De 20ste)

Le silence du peuple est la leçon des rois

Leening (De nieuwe)

» (Nadere toelichting van de geweigerde)

Limburg en Luxemburg

Mededeeling (De) van zijne Exc. den minister van buitenl. zaken

aan de beide kamers der Staten-Generaal

Nederland (In) zijn de ministers niets dan commiesen des konings

» (De publieke geest in)

» (De morele revolutie in)

Nederlandsche volk (De veranderde geest van het)

Nominatiën van raadsheeren

Nu of later?

Onwettigheid der verkiezingen van leden der Tweede Kamer.

Opening van den Noorweegschen Storting

Overvloedige (De) inschrijvingen voor de nieuwe leeping

Overzicht der gebeurtenissen des jaars 1838

Parlement (Het) Engelsche

» (De sluiting van het Engelsche)

Pers (De Hollandsche)

» (De politieke)

Portugal volgens de laatste troonrede

Protest (Het)

» » van den heer Mr. D. DONKER CURTIUS.

Raad aan koffijhuishouders, enz.

Ratificatie van den Duitschen bond

Regtstreeksche verkiezingen

Slechting (De) der Belgische vestingen

Staatkundige (De) betrekkingen van Engeland en Rusland in Middel-

Azië

No.

211.

18.

187.

196.

202.

210.

7.

204.

140.

28.

155.

161.

207.

175.

198.

42.

43.

66.

67.

68.

10.

69.

23.

15.

129.

130.

131.

132.

216.

135.

215.

188.

5.

9.

13.

17.

22.

26.

33.

37.

82.

84.

85.

86.

88.

94.

100.

106.

69.

27.

72.

75.

79.

81.

90.

93.

113.

157.

91.

29.

20.

151.

155.

158.

174.

180.

54.

213.

167.

107.

121.

128.

166.

145.

42.

152.

134.

136.

149.

178.

147.

156.

119.

120.

123.

97.

163.

133.

12.

118.

179.

214.

48.

53.

55.

40.

41.

144.

164.

212.

150.

117.

182.

109.

36.

45.

1.

20.

148.

142.

205.

19.

137.

141.

14.

92.

149.

73.

74.

Staten-Generaal (Tweede Kamer der)	6.
(Aanstaande hervatting van de zitting der Tweede Kamer der)	47.
Strafrecht (Ontwerp van het wetboek van)	192.
Strafwetgeving. De doodstraf	194.
Toetreding van het <i>Weekblad van het Regt</i> , en de <i>Catholijke Nieuwlandische Stemmen</i> tot het <i>Ontwerp van regtstreeksche verkiezingen</i> .	203.
Troonrede (De)	170.
Tweede Kamer (Vacatures in de)	171.
Uitlevering van eenen vreemdeling	109.
Verslag (Jaarlijksch) der gedeputeerden staten van Gelderland	173.
Vesta (de lamp van)	104.
Wissingsche courant (Adhaesie der) in het voorstel van <i>Mr. ROEST VAN LIMBURG</i> .	51.
(Het antwoord der) aan <i>Mr. D. DONKER CURTIUS</i> .	189.
Vragen van Z. E. den minister van binnenlandse zaken	49.
Zou men nu nogmaals zeven jaren willen wachten	50.
Zwitsersehe (De) landdag	56.
	58.
	60.
	64.
	65.
	21.
	125.

MENGELWERK.

	40.
	45.
	47.
	52.
	57.
	64.
	77.
	81.
	88.
	95.
	97.
	106.
	108.
	109.
	113.
	117.
	119.
	121.
	129.
	131.
	143.
	146.
	149.
	158.
	168.
	171.
	176.
	177.
	181.
	186.
	198.
	194.
	203.
	204.
	210.
	212.
	213.
	216.
	109.
	106.
	84.
	125.
	181.
	73.
	173.

Arnhemse Courant aangaande den heer DZ BORDS. (Het gevoelen der)	N. 128.
Audi et alteram partem	168.
Avondbode (De) bepeinze toch eens, wat hij niet al in zijn schild voert.	203.
(Antwoord aan den)	214.
Begrooting (Algemeene provinciale) van Gelderland voor 1840	106.
Beleefdheidsbezoeken. (De)	5.
Benoeming van leden der provinciale gerechtshoven	176.
Berigt aan het sollicitierend publiek	44.
Bestaan, gratis aangeboden (Een fatsoenlijk)	38.
Bestuur. (De financiële voorstellen van het)	175.
Bremen. (De rozenwijn te)	125.
Bruidje van 89 jaar (Het)	21.
	25.
	29.
	102.
	107.
	111.
	115.
Bijdrage tot de bezoeken. (Eene)	29.
Casus-positie (Advies van <i>Mr. D. DONKER CURTIUS</i>)	39.
Collegie der anatomie (Het)	49.
	84.
	85.
	87.
	5.
	11.
	14.
	21.
	27.
	30.
	43.
	49.
	54.
	66.
	69.
	76.
	80.
	83.
	89.
	92.
	102.
	106.
	110.
	115.
Correspondentie	132.
	140.
	143.
	152.
	153.
	155.
	158.
	161.
	168.
	169.
	171.
	173.
	175.
	176.
	178.
	181.
	184.
	185.
	199.
	204.
	140.
	163.
	68.
	185.
	5.
	17.
	25.
	29.
	33.
	37.
	45.
	53.
	64.
	173.

DUPEN	66.
Eeden (De) der heeren CHASSÉ en VAN DER HOOP	170.
Eerste vierde jaar van 1839. (Het)	61.
Engeland (Maatschappelijke toestand van)	51.
Engeland. (Tafereelen in)	79.
Esprins. (Huwelijk van den)	180.
Eustatius (St.)	188.
FRETS. (Iets over den ridder Mr. FRANÇOIS)	103.
Fugros (De)	173.
Geen verdichtsel	88.
Genoegens en wederwaardigheden van eenen reus	172.
Geranium Robertianum tegen de jicht; aanbevolen door Dr. A. RICORDI	175.
Geest van onzen voormaligen constitutionelen regeringvorm	120.
Geschiedenis der baarden in Frankrijk.	199.
Goudstuk (Gevolgen van den)	51.
Graanwet (De)	19.
Graavenhage ('s) op 21 oktober 1839 beschreven in 1848	172.
Grondwet van 1815 (De)	148.
> (De) een contract	154.
> (Herziening der)	154.
> (Wijziging der)	170.
Handelsblad (Aan het)	143.
> (De uitval van het) tegen den heer D. DONKER CURTIUS.	144.
> (Een woordje aan)	171.
> (Het) betrekkelijk het gebeurde te Doeshorgh	160.
> (Recensiën van het)	200.
Herinneringen uit den ouden tijd	123.
Hoe lang kan het nog duren	2.
HOOP (Gorver) over de ministeriële verantwoordelijkheid	174.
HOOGENDOORN (Het gevoelen van GUISBERT KARL VAN)	151.
Iets over een onlangs verschenen vlagschrift; getiteld: De lof der Geneeskunde in Nederland	141.
Iets over de Amsterdamsche Illuminatie	158.
Iets over de kracht en waardij der grondwettelijke reglementen	162.
Iets over de ware betrekking der eeden	165.
Is het nu haast erg genoeg?	173.
Is het wel geheel zonder opzet, dat zich de Avondbode vaak groeven vergist	193.
MAAC VAN AMBURGH	159.
Jaarlijksch verslag van H. H. gedeputeerde staten aan de H. H. staten van Gelderland.	104.
JAN en PATT	133.
Jeukheer aan de Schoone Slaapster in het Bosch, (De Eigenaar ervan)	90.
Journal des Débats, aangaande de pers. (Het)	91.
Kamers. (Verzaamheden der)	190.
King van een orde- en vredelievend man	60.
Koning. (Het huwelijk van den)	156.
Koningin. (De kaas der)	152.
Krediet (Ons gevestigd) — Aan den Avondbode	13.
Kritiek	27.
L. (De letter)	143.
LAFACHE	119.
LAFONTAINE als tooneeldichter	202.
Lagchen (Het)	41.
Leening (Over de nieuwe 5 pCt.)	28.
Leenen (Over de nieuwe 5 pCt.)	31.
Leges	16.
Leges	183.
Letternieuws, Handboek voor Notarissen; door Mr. J. J. LORE	5.
> Galerij van Romans en Verhalen	5.
> SYBAND WESSTROEK, of het hoekje van den haard	11.
> L. VAN DER VORST; door Mr. H. H. LULERS	19.

Letternieuws, Is de afstand van Limburg en Luxemburg aan België aan te raden.	18.
De regering en de jenever; door VV. J. VAN LIJNDEN	41.
De Themis	70.
Tijdrekenkundige geschiedenis	72.
De Nederlandsche wetboeken	72.
CHEVELEY, of de man van t'eer	86.
Wenschen, verwachtingen en uitzigten van Nedesland	100.
Verzameling der jaarlijksche verslagen omtrent den staat der provinciën	101.
Iets over de vroegere staatsregelingen en de tegenwoordige grondwet van Nederland	119.
Verslag van de gedeputeerde staten der provincie Groningen	119.
Effusion, Hommage au Roi	119.
De Heer VAN MEERWIJK en zijne Zonen, of het verderfelijke der sterke dranken	121.
De Aardbol. Magazijn van Land- en Volkenkunde	122.
Orde. Door Mr. D. DONKER CURTIUS	147.
De onbevoegdheid van de helft der Staten-Generaal; door Mr. D. DONKER CURTIUS	162.
Gedachten over de wijziging onser grondwet	175.
Iets over de herziening der grondwet	206.
De Nederlandsche Wetboeken, bij A. TER GUNNE	184.
Nederlandsch Muzikaal tijdschrift	202.
Het wetboek van strafregt geïnterpreteerd	210.
Het lozen van eene door het geluk begunstigde vrouw.	202.
Limburg	165.
Liquidatie. (Iets naders betrekkelijk de)	164.
> (Een woord over de) met België.	108.
Lodewijk PILIPS I, koning der Franschen	52.
Luxemburg	188.
Magden (de jiberen)	57.
Memoire van den Graaf ROSTOPCHINZ, minister van PAUL I.	102.
Mildek tegen pokdalen	119.
Ministeriële verantwoordelijkheid	19.
Minnaar der schoone natuur (De)	127.
Moordenaar uit milddadigheid (Een)	184.
Nationale Schuld of nationaal vermogen, zegen of vloek	11.
Nederland. (Het regt in)	184.
> (De adel in)	184.
Nederlander. (De)	184.
Nederlandsche ridder-orde	184.

Nederlandsche financiën	N ^o . 159.		N ^o . 56.
	» 161.		» 60.
	» 163.		» 68.
	» 166.		» 75.
Nieuw bewijs van de economie onzer regering	» 55.	Schoone (De) slaapster in het Bosch.	» 82.
Nieuwe Oostindische leening	» 180.		» 86.
	» 135.		» 94.
O'CONNELL (DANIEL)	» 139.		» 98.
	» 143.		» 197.
	» 145.		» 212.
OLE BULL.	» 213.	» » » » » (Een valsche droom.)	» 201.
Onaangenaamheden in China	» 129.	» » (Aan de)	» 94.
Onder welke omstandigheden zal de nieuwe grondwet het verkieslijkst voor ons zijn?	» 187.	Schouwburgen in Italië	» 126.
	» 90.	Smarten (De) van een' geregeld' man	» 9.
Oosten (Het)	» 92.	Spanjes financiële toestand	» 13.
	» 96.	Spiegel voor jonge meisjes	» 151.
	» 100.	Spoorwegen in Noord-Amerika	» 68.
	» 101.	STATEN-GENERAAL. De derde maandag in oktober	» 95.
Opvoeding. Brief van BERNARDO TASSO	» 37.	Sterfte des menschengeslachts	» 167.
» Over de bevordering der gezondheid	» 41.	Stoomvaart tusschen Rotterdam en Antwerpen	» 185.
	» 56.	Strafregt. — Kindermoord	» 164.
Ostende. (De ledige visschershut te)	» 64.	Syndicaat (Het)	» 195.
Onders (Voor) en Geneesheeren	» 17.	Te kort	» 33.
Oude liefde roest eensklaps	» 33.	Testamenten (Iets over de)	» 95.
Oudheden	» 197.	THIERS	» 44.
	» 89.	THORBECKE (Het gevoelen van den hoogleeraar) .	» 81.
Over de veredeling van den nijverheids-stand	» 97.	Troonrede (eene zinsnede der)	» 82.
» den invloed der vrouwen	» 98.	Tweede Kamer (De herkiezingen voor de)	» 165.
Philosophie catholique de l'histoire	» 123.	Turf (Geperste)	» 179.
Piëtismus en onschuld	» 190.	Tarkije	» 97.
Plan eener luchtvaart van Amerika naar Europa	» 194.	Uur (Een half)	» 199.
Postkantoor te Leiden	» 212.	Uitvinding van de pruik	» 193.
» te Arnhem. Brief aan de Redactie der Arnhemsche Courant	» 27.	Uitzigten. (Onze financiële)	» 194.
» te Almelo	» 40.	Vlissingsche Courant van den 16 ^{den} november, behelzende een' brief van den heer D. DONKER CURTIUS	» 53.
Postwezen	» 168.	Vonnis (Een belangrijk)	» 17.
Pruilen (Het)	» 31.	Voorwaarden waaronder een vader bevoegd is zijn zoon te laten studeren	» 186.
Que faire avec la goutte, à moins qu'on se souviennne?	» 13.	Voorzienigheid. (De)	» 187.
Raad van een' vader aan zijne eenige dochter	» 192.	Vraag en geen antwoord	» 191.
Rapportje eens chefs. (Het geheim)	» 167.	VVanorde. (Aan den schrijver van het boekje, getiteld:)	» 118.
Ratelslang (De tooverkracht der)	» 181.	Waterloo-album	» 89.
Regen- en zonnescermen	» 72.	WVis is volkomen gelukkig op aarde	» 207.
Regt. (Het Pruissische)	» 38.	WWie zijt gij, enz.	» 14.
Rome. (Eene gebeurtenis te)	» 182.	WWaterloo-album	» 169.
Rots (De)	» 12.	WWaterloo-album	» 24.
Russische Litteratuur	» 139.	WWie zijt gij, enz.	» 36.
	» 207.	WWaterloo-album	» 32.
	» 67.	WWaterloo-album	» 49.
Schuldverdeeling (over de) in de <i>Avondbode</i> .	» 69.	WWaterloo-album	» 32.
	» 70.	Zal de schikking met België uit den financiëleen nood kunnen redden	» 34.
	» 25.	Zitting van het provinciaal gerechtshof van Gelderland, den 21 ^{sten} februari 1839	» 35.
	» 29.	Zurich (De omwenteling in)	» 36.
	» 33.	Zijn en niet zijn	» 36.
	» 37.	Zijn de 55 leden der Tweede Kamer nog in het wettig bezit van hun vertegenwoordigingsregt?	» 155.
Schoone (De) slaapster in het Bosch	» 41.		» 45.
	» 45.		» 204.
	» 49.		
	» 53.		

Dingsdag

1 Januarij.

OVERZIGT DER GEBEURTENISSEN DES JAARS 1838.

Het jaar 1838 behoort zekerlijk, door de menigte en veelsoortigheid der gebeurtenissen, tot een der belangrijkste dezer eeuw. Na met onweerswolken van algemeenen oorlog te hebben bedreigd, schijnt het vreedzaam te zullen eindigen en zelfs met een' lichtstraal van hoop op de beslechting van geschillen, die reeds sedert jaren gehangen hebben.

Reeds het begin des jaars kenschetste zich door drie verschrikkelijke branden (wanneer wij dien van het winterpaleis te Petersburg in de allerlaatste dagen van 1837 daarbij rekenen) waarbij in de drie hoofdsteden der magtigste rijken van Europa juist datgeen door de vlammen verteerd werd, hetwelk als 't ware tot zinnebeeld dient van de hoofdstrekking der drie rijken; het paleis van Ruslands alleenheerscher, het middelpunt zijner magt; de beurs te Londen, het middelpunt van Englands wereldhandel; en een schouwburg te Parijs, eene plaats, door iederen Franschman bezocht en voor onmisbaar gehouden. Bijgeloovige eeuwen zouden dit als een slecht voortteeken voor het pas ingetreden jaar hebben beschouwd. Daarbij kwam een winter, zoo fel als deze onze eeuw dien noch slechts ééns (in 1823) gezien heeft, maar van veel langer duur, en waarbij, onder andere zonderlinge verschijnselen, ook ons vaderland eene ijsvreugd op de Zuiderzee, en eenen overtocht te voet uit Vriesland naar Ameland zag. De felle armoede, daardoor geleden, werd overal, doch vooral in ons vaderland, door zeer rijke giften aan de noodlijdenden verzacht. In den navinter heeft het losbreken der rivieren, vooral van den Donau in Hongarij, onberekenbare schade te weeg gebragt en de zoo heerlijk bloeiende koopstad Pesth voor meer dan de helft weggespoeld; een ramp, die voor het ontluikende Hongarij zou onoverkomelijk zijn, indien ook hier de menschenliefe in de geheele Oostenrijksche monarchie, werkzaam door krachtadige hulp, de ellende niet reeds merklijk verzacht had, en hoop gaf op herstelling binnen weinige jaren. Doch gaan wij tot de staatkundige geschiedenis over.

Na de gebeurtenissen dezes jaars in de voornaamste landen te hebben beschouwd, zullen wij tot de twee algemeene hoofdgeschillen, het *Oostersche* en het *Hollandsch-Belgische*, overgaan.

Nergens was de ellende, het onvernijnselijk gevolg van den oorlog, botsende staatkundige beginselen, zoo groot als in het betreurenswaardige Spaansche schiereiland. Mogt die krijg zich in Portugal slechts tot stroopende *guerillas* van Miguellisten (aanhangers van den in Italië wonenden troonpretendent) bepalen, mogt zelfs de geboorte van eenen zoon der regerende koningin (wien twee en twintig namen gegeven werden) als erfgenaam des troons eenige vreugde verwekken; — de verbittering tusschen de aanhangers van don PEDRO's charter en der voorstanders van de democratische constitutie van 1822 duurde voort en deed al de bronnen van 's lands welvaart schaars en troebel vlieten, zoo dat zelfs van de buitenlandsche staatsschuld de renten niet werden betaald. Dit was echter nog niets in vergelijking der jammeren, die het rijk van Spanje bleven teisteren. Niet dat er juist groote veldslagen of belangrijke krijgsondernemingen plaats hadden; het waren slechts kleine gevechten, die aan geene der beide partijen enig beslissend overwigt gaven, die zelfs den stand der onderscheidene legers niet van belang veranderden, maar juist daardoor te meer onheil veroorzaakten, daar geen groote schok eene *crisis* in het lijdende staatsligchaam bragt, die eene herstelling had kunnen bewerken, maar eene slepende ziekte of liever een vernielende kanker aan deszelfs levensdeelen bleef knagen, die al de nog overige krachten verteerde; de geldmiddelen, het staatskrediet, den handel, de nijverheid, deed vergaan, — een toestand, die naar dien gapenden afgrond in Rome's middelpunt geleek, waarin alles, ook het kostbaarste, wegzonk. Maar in Spanje was geen CURTIUS, om dien te dempen. Betoonde zich bij de Carlisten in den woesten wreedaard CABRERA ten minste nog veerkracht en werkzaamheid, die eigenschappen misten, bij niet mindere wreedaardigheid, al de bevelhebbers der Christino's, waaronder zich geen één boven — ja nauwelijks een tot het peil der meest gewone middelmatigheid verhief. Ook was de voorspoed doorgaans aan de zijde der Carlisten. Zij handhaafden zich ten noorden van den Ebro, in Guipuscoa, Biscayë, Navarra, Catalonië, waar zij schier het geheele land behalve de vestingen in bezit hielden, in Neder-Arragon, Valencia, la Mancha, ja zelfs door den stouten pastoor MERRINO in Oud-Castilië. De Christino's bevelhebber PARDINAS werd met zeer groot verlies geslagen, en zijne afdeeling bijna vernietigd. ORAA, van die zelfde partij, moest met schande van het belegerde Morella opbreken, en voor al die nederlagen wreekten zich de Christinos door laaghartige moorden op weerlooze gevangenen, misschien (hoewel het van de andere zijde ontkend wordt) op CABRERA's voorbeeld. Ijselijk waren de tooneelen te Valencia, dat paradijs van Spanje, — reeds de naam van tuin (*huerta*) dien de

omstreken dragen, geeft zulks te kennen, — doch, zoo het schijnt, door duivelen bewoond. Hier moest de heete bloeddorst, om niet tot oproer te vervallen, door vijf en vijftig menschenlevens, van welke niet één die onverlaten waarschijnlijk beleedigd had, worden gestild. Gelijke woede sloeg naar Murcia, Saragossa en andere steden over, waar overal zoogenaamde junta's van wedervergelding werden opgericht en slagtoffers voor de razernij des graauws moesten vallen. Nog meer, de generaals zelve deelden in die bedwolming. VAN HALEN deed eene menigte rampzalige gevangenen doodschietsen. Te Carthage redde de menschevriendheid de gevangenen, door hen op schepen over zee te verzenden. NARVAEZ bekam wel in last een reserve-loger van 40,000 man op te rigten, doch het bleef — op het papier. Daarbij stond schier ieder gewest op zich zelve, en deed, gelijk ten tijde der Rigtoren Israëls, *wat goed was in zijne eigene oogen*. ESPARTERO in Oud-Castilië en Alava, VAN HALEN in Arragon, DE MEER in Catalonië, LOPEZ in Valencia, NARVAEZ in la Mancha, hieven belastingen voor rekening hunner troepen, of, zoo dit niet genoegzaam was, lieten zij die op den huisman leven. De Cortes kwamen bijeen, het zwakke ministerie FRIAS viel in duigen, doch de arme CHRISTINA was niet in staat, een ander te bekomen: slechts enkelen wilden zich met de *Hercules*-taak belasten, onder zulke omstandigheden Spanje te besturen. En toch wilden de Cortes geen eind aan den burgerkrijg maken, maar sloten don CARLOS op nieuw van den troon uit. Deze had intusschen zijnen zoon en verloofde gade, in weerwil der oplettendheid van de Fransche politie op de grenzen, bij zich bekomen, zijn huwelijk met de prinses van BEIRA voltrokken en daardoor een' nieuwen, dubbelen steun aan zijne zaak gegeven. Geheel op het einde deden nog de uit Madrid verbannen NARVAEZ met den gewezen generaal opperbevelhebber CORDOVA eene poging om Seville tegen het hoofdbestuur in opstand te brengen, doch dit mislukte.

Vergeefs poogde Spanje's koningin Frankrijk, door de herinnering van het viervoudig verbond, tot eene meer krachtige medewerking te bewegen. De even zoo voorzigtige als schrandere LODEWIJK PHILIPS wachtte zich wel, om, gelijk NAPOLEON, Fransche manschappen en geldmiddelen in den grondeloozen kolk van Spanje te werpen. De menschevriendelijkheid mogt dit goed kennen, om een einde aan het bloedvergieten te maken: men weet bij oorlog wel waar men begint, niet waar men eindigt. Onderr' den waren de Fransche zoowel als de Engelsche hulpenden van den Spaanschen grond verdwenen, en de natie aan onderlinge worsteling overgelaten. Het wijze vredesstelsel in Frankrijk breidde zich, onder het ministerie MOLÉ, ook tot de zucht uit, om de *binnenlandsche* partijen met zich te verzoenen: de *doctrinaires*, die, uit zucht tot orde, de partij der beweging door gestrenge wetten zochten te fnuiken, waren afgetreden, en MOLÉ zocht door de amnestie en andere inschikkelijkheden de niet al te verharde revolutionairen te winnen. Doch het gelukte hem vooral niet beter dan den bekwaamen GUIZOT, en in het laatst des jaars trad de kamer dreigend tegen hem op, daar intusschen de partij der beweging met ODILLOU-BARROT, en die der *doctrinaires* met GUIZOT aan het hoofd, eene zoogenaamde *coalitie* of vereniging tegen het ministerie hadden gesloten, waarvan men de gevolgen zal moeten afwachten, hoezeer dergelijke overeenkomsten tusschen botsende beginselen zelden lang van duur zijn. In het *Belgische* vraagstuk (waarover naderhand) zal men derzelve hechtheid op de proef gesteld zien. De sterke daling der actiën van spoorwegen, en van andere overspannen *speculatiën*, het geschilstuk tusschen de handelaars in suiker uit de koloniën en de voortbrengers van beetwortelsuiker veroorzaakten ook moeilijkheden aan de ministers.

Intusschen heeft het ministerie MOLÉ wezenlijke veerkracht naar buiten ontwikkeld. Na de verbanning van den jongen LODEWIJK NAPOLEON, in plaats van deszelfs teregtstelling (een bewijs van zwakheid der *doctrinaires*) was hij uit America teruggekeerd en had zich te Arenenberg in Zwitserland gevestigd. Eene bijzondere lijfstraffelijke zaak, waarin een zijner medehelpers gewikkeld was, opende der Fransche regering omtrent het gevaarlijke dier nabuurschap de oogen, en de hertog van MONTEBELLO, zoon van den maarschalk LANNES, een' van NAPOLEON'S gunstelingen, bekam in last, om de verwijdering des jongelings van het Zwitsersche eedgenootschap te vragen. Dit was, uithoofde dat BUONAPARTE het burgerregt in het kanton Thurgau reeds verkregen had, moeilijk. Zwitserland aarzelde. Frankrijk dreigde; men wapende zich van weerszijden, en het was niet te voorzien tot welke voor Europa's vrede gevaarlijke uitersten het zou kunnen komen, toen de jongeling, hetzij uit eigen edelmoedige aandrif, hetzij op wenken van andere mogendheden, zijne woonplaats op het vaste land verliet, om zich in Engeland neder te zetten. Hiermede nam dit geschied een einde. In Africa is het bezit van Constantine, door de besitzeming der uit-

muptende haven van Stora en van verscheidene andere punten op den weg naar Algiers, verzekerd. Engeland moge daarover wrokkend, openlijk heeft het zich niet daartegen verzet.

Frankrijk, door het verbond met Engeland gerust gesteld, ging ook voort zijne zeemacht met ongewonen nadruk te ontwikkelen. Niet alleen werden in de Middellandsche zee gedurig troepen naar het gebied van Algiers overgezonden, de haven van Tunis in het oog gehouden, en zelfs de Turksche vloot in den Archipel belet derwaarts manschap over te brengen; maar ook werd Haïti tot reden gebragt en tot eene schikking gedwongen, ter betaling der achterstallige schulden: voorts werd, wegens grove beledigingen en bedreigingen der Mexicaansche revolutionairen, aan de Fransche bewoners van Mexico aangedaan, een smaldeel derwaarts gezonden, ter blokkering der kusten, tot men voldoening ontvangen had; zelfs werd het sterke kasteel St. Juan d'Ulloa, bij Vera Cruz, bedreigd. Daar dit geene gevolgen had, werd een tweede eskader daarheen gezonden. Dit was het nog niet alles; er werd eene kleine vloot naar de Plata-rivier afgevaardigd, om die nieuwe republiek door gelijksoortige middelen tot ontzag voor de Fransche burgers te dwingen. Men kan zekerlijk niet zeggen, dat deze maatregelen overtollig of willekeurig waren.

Eene droevige ondervinding van 28 jaren had doen zien, dat deze Spaansche Amerikanen de vrijheid niet waardig waren; dat de hemelfakkels, in de handen dier blinden, slechts brand stichten kon, niet verlichten; dat, verre van eenige vastheid, orde of regelmaat van bestuur, de eene gelkzoeker er den ander slechts van den zetel verdrong, terwijl zij, in plaats van de zware wonden des vrijheidsoorlogs te heelen, met dolle woede elkan-der beoorloogden (Chili tegen Peru) of ook heilzame onderlinge verbindtenissen onder een verstandigen gezaghebber (Peru met Bolivia onder SANTA-CRUZ) willekenrig en baldadig verbraken, gelijk in den herfst dezes jaars Lima deed, door eensklaps de oproervlag te ontsteken. In het keizerrijk Brazilië heerschte, schoon onder eenen minderjarigen keizer, een weinig meer orde: Bahia werd na een langdurigen opstand door geweld van wapenen ten onder gebragt, en die beweging in bloed gesmoord. Volgens sommigen is dezelfde stad op nieuw afgevallen.

De geest van omwenteling en nieuwigheidszucht bepaalde zich in Amerika niet tot de voormalige Spaansche koloniën. Ook de Britsche onderdanen in Neder-Kanada, meest Franschen van afkomst, hoezeer in het vorige jaar met moeite tot rust gebragt, staken in den herfst van het tegenwoordige het hoofd weder op; eene gevaarlijke zamenzwering, op vele punten te gelijk losgebroken, bedreigde het Britsche gezag; doch de gestrenge maatregelen van den gouverneur COLBORN, en de ijver der Britsche bewoners, verbitterd tegen de Franschen, smoorden dat oproer in de geboorte. Het was niet voorgekomen door de weinige veerkracht (naar sommigen be-
weren) van den gouverneur-generaal, lord DURNAM, die, met eene uitgebreide macht naar Kanada gezonden, in zijn gezag, zoo hij meende, door de ministers gekrenkt en tegen de oppositie in het parlement niet gehandhaafd was. Hij verliet dus de hem toevertrouwde provincie en keerde naar Engeland terug, waar hij thans waarschijnlijk in het parlement tegen de ministers zal optreden en zich aan het hoofd der radicalen plaatsen.

Eene andere zwaarigheid is Groot-Britanje, zoo het schijnt, gelukkig te boven gekomen. In Augustus 1840 moesten, volgens de wet, ter afschaffing van de slavernij, alle negerslaven worden vrijgelaten. Doch, op den aandrang van lord BROUGHAM en andere tegenstanders der slavernij, is deze termijn tot augustus van dit jaar vervroegd. Zelfs de raden van vele koloniën hebben daarom verzocht, en dus is de maatregel gaaf doorgegaan. Eigenlijke onlusten heeft men daarvan nog niet geleden, en dit schijnt de voorstanders van den maatregel geheel in 't gelijk te stellen, maar, gelijk te voorzien was, de negers, van hunne vrijheid gebruik makende, weigeren thans den arbeid, die voor het verder bestaan der koloniën onmisbaar is, of werken ten minste met traagheid. Men heeft reeds pogingen gedaan, om dit gemis van handen door gehuurde werklieden uit Malta en Duitschland te vergoeden. Gelukkig, indien zóó de slavernij zonder ongerijf door vrijwillige dienstbaarheid kon worden vervangen! Dit zou de schoonste zegespraal des christendoms en der menscheeljkheid zijn!

In dat onmetelijke Britsche rijk, dat zich over vijf werelddeelen uitstrekt en bij de tegenvoetters heerscht, gelijk op de Zuidpunt des anderen halfronds, zwaait een negentien-jarig meisje reeds sedert anderhalf jaar den rijkstaf en voert de tengels van het bewind. Maar juist die jeugd, die zwakheid en weerloosheid harer sekse, hebben haar alle harten gewonnen. Alle partijen, hoe uiteenlopend ook, komen in het punt van ongeveer 18 en onverdeelde genegenheid voor koningin VICTORIA overeen, en hare plegtige krooning in Junij, bijgewoond en opgeluisterd door vertegenwoordigers van schier alle Europese staten, die daarbij in pracht wedijverden, heeft blijken gegeven hoe hare nieuwe regering reeds de algemeene achting genoot.

Eene dergelijke plegtigheid heeft elders plaats gehad, misschien met minder uitwendigen luister doch met betere gevolgen voor de onderdanen. In de Deutsche en Italiaansche staten heeft Oostenrijk zich door eene bij uitstek verstandige, zoo al niet edelmoedige wijze doen kennen. Bij gelegenheid dat de nieuwe keizer FERDINAND zich als koning van Lombardo-Venetië te Milaan deed kroonen en bij die gelegenheid, zoo als mede te Venetië, ongewone pracht en luister ten toon spreidde (die vooral in laatstgemelde

zoo diep vervallen stad voor een oogenblik als door een' tooverslag den glans der middeleeuwen te voorschijn riep,) heeft de keizer eene amnestie verleend, zoo ruim en onbepaald, dat dezelve al de van deelneming aan het genootschap der carbonari beschuldigten in vrijheid stelt of gelogenheid tot terugkeering in hunne haardsteden geeft. Vorst METTERNICH heeft zich daardoor eene eerzuil opgericht, hechter dan van arduin of metaal. Ook is de keizer door de algemeene liefde en het vertrouwen der Italianen daarvoor beloond geworden; ja zelfs buiten zijn gebied heeft deze maatregel zóó ten goede gewerkt, dat de onderdanen van den paus (weleer opstandelingen in Bologna en Romagna) daardoor geheel tot rust zijn gekomen, en vorst METTERNICH zoo zeer daarop heeft gemeend te mogen vertrouwen, dat hij de Oostenrijkers uit Bologna heeft doen vertrekken en dat gebied door pauselijke troepen heeft doen bezetten, terwijl gelijktijdig Ancona door de Franschen ontruimd is geworden, waardoor de rust in Italië volledig hersteld schijnt te wezen. Het ontwerp van een Italiaansch bondgenootschap, door den keizer ontworpen en waarin hij de eerste rol zou spelen, bestaat misschien alleen in de vruchtbare verbeeldingskracht der Fransche nieuwspapieren. De koning van Napels, die Sicilië met zijn rijk ten naauwste heeft vereenigd, vestigde daarop in dit jaar ook voor een tijd lang zijn verblijf in de hoofdstad van dat eiland, Palermo.

In de overige Deutsche staten heerschte rust; alleen met uitzondering van Hannover en Pruisen, waar het echter ook meer bij sombere woelingen bleef, dan tot openbare uitbarstingen van misnoegen oversloeg. Doch hemelsbreed verschilde de aanleiding tot misnoegen. In Hannover was eene erkende, sinds vier jaren tot algemeen genootgen aangenomen en in zwang zijnde grondwet, door eene pennastreek des nieuwen konings (een inboorling van het vrije Engeland!) vernietigd, en eene andere, die het volk niet meer wilde, daarvoor in de plaats gesteld. Was het wonder, dat het volk daartegen langs den wettigen weg van verzoeken en verzoekschriften, hetzij aan den koning, hetzij aan het Deutsche verbond, opkwam?

In Frankrijk had zoo iets terstond eene omwenteling bewerkt, doch het Deutsche karakter is, gelijk het Nederlandsche, bedaard, en verwacht veel van den tijd. In Rijn-Pruisen, daarentegen, heeft — moet men de beweringen der regeringspartij gelooven, — een woelzieke aartsbisschop het werk des vredes van zijnen verlichten voorganger, de gehechtheid der roomschgezinde onderdanen aan hunnen protestantschen vorst verbroken, de fakkels der tweedragt in de huisgezinnen en den staat geslingerd, en daardoor den koning genoodzaakt hem in verzekerde bewaring te nemen. Rome heeft intusschen zijne aanspraken geenszins vergeten; het heeft de partij des aartsbisschops gekozen. Men heeft gezegd, dat Pruisen dit besluit onschadelijk maken kan, door het huwelijk voor een burgerlijk contract te verklaren; doch wat zou dit hater, daer de roomschgezinden het voor een sacrament, en dus de inzegening onmisbaar achten? De wegvoering van den aartsbisschop heeft in het laatst des jaars te Keulen en te Coblenz tot gedurige onrustige tooneelen aanleiding gegeven. Maar ook in het Pruisische aandeel aan het gewezen Polen, te Posen, heeft Pruisen in den bisschop DUMIN eenen tegenstander gevonden; alles ten gevolge van Rome's bekendmaking omtrent de gemengde huwelijken. Natuurlijk zal deze tegenstand wel meerder kracht bekomen door de omstandigheid, dat men hier met Polen te doen heeft, bij welke de wrek tegen Rusland en Pruisen diep in het hart zit. Eene bijeenkomst der presidenten uit de onderscheidene provinciën des rijks met den aartsbisschop van Breslau te Berlijn moet de middelen beramen, om in deze moeilijke gesteldheid der regering tegenover de geestelijkheid uitkomst te geven. Verzoening met het hof van Rome schijnt nog verre te zoeken.

In Duitschlands overige staten heerschte rust en dienvolgens doorgaans welvaart, aan den Rijn vooral bevorderd door de telkens meer bloeiende scheep- en stoomvaart, die handel en vertier bevorderde, en scharen van bezoekers naar Duitschlands schoone badplaatsen overbragten. Meer en meer stierf dan ook de omwentelingsgeest weg en schenen vorsten en volken zich te verzoenen. In Beijeren slechts vestigde zich een geest van bigotterie, die de Pruisische regering door dagbladen en tijdschriften bestreed, maar die, blijkens de diepe onzedeljkheid vooral in Beijerens hoofdstad, met ware godsdienstigheid niets te maken heeft.

In Denemarken gaat de regering voort, na aan het volk eene vertegenwoordiging te hebben geschonken, met langzame, maar des te zekerder stappen verbeteringen te bewerken. In Zweden schijnt een hooge graad van misnoegen zich in volksbewegingen en zamenzweringen te hebben lucht gegeven, die wel spoedig gesmoord zijn en ook niet bij de natie in het algemeen wortel schijnen te hebben geschoten, maar die toch nog al van eenen bedenkelijken aard schijnen geweest te zijn, te meer, dewijl daarover terstond een digte sluier geworpen is, die ons niet vergant, het juiste daarvan te vermelden. Ondertusschen vernemen wij van een' zeer onpartijdigen kant, door de reizen van den engelschen tory, lord LONDONBERRY, dat Zwedens koning in eenen hoogen onderdom nog eene zeer groote mate van gezondheid, kracht en levenslust geniet, terwijl zijne gesprekken jeugdige levendigheid en zeldzame schranderheid ademen.

De keizer van het kolossale Rusland, benevens deszelfs echtgenoot en den grootvorst troonsopvolger, hebben zich dit jaar zeer veel buiten 's lands,

vooral in Duitschland, opgehouden, doch, zoo het schijnt, met geene staatkundige oogmerken, althans met geene, die eenigermate ter kennis van het publiek zijn gekomen. Het schijnt, dat de reislust van keizer NIKOLAAS ook zonder zoodanige redenen hem meermalen buiten 's lands drijft. Hij heeft zich ditmaal niet tot bezoeken aan het pruisische hof bepaald, maar heeft zich ook naar Beieren, en zelfs naar Zweden bij den eenden koning KAREL JOAN begeven. Dit laatste bezoek is opmerkelijk, in zoo ver het toenadering schijnt te kennen te geven tot eenen troon, niet op erfopvolging, maar op den volkswil gegrond. Een nog veel treffender blijk, zelfs van verzwagering met nieuwe stamhuizen gaf ons het huwelijk van eene dochter des keizers met den jongen hertog van LEUCHTENBERG, zoon van dien EUGENIUS BRAUNHARIS, stiefzoon van NAPOLEON, die in 1812 aan het hoofd van eene legerafdeeling tot binnen Moskau is doorgedrongen! Indien de geruchten waarheid behelzen, zou deze schoonzoon des keizers, die zijn volle vertrouwen geniet, en dien hij reeds aan de liefde der bewoners van Moskau heeft aanbevolen, — eerlang door hem, met de waardigheid van onderkoning van Polen bekleed worden. Zekerlijk zou er geen beter middel zijn, om dat diep ongelukkige volk met Rusland en den alleenheerscher te verzoenen. Maar dan zouden ook zulke harde en meer dan gestrengte maatregelen, waarbij schier al de goederen der gevlugte Poolse grooten van Russische krijgslieën worden geschenken, — en — zoo als men zegt — de Polen gelast de Russische kleeding te dragen, geheel moeten ophouden.

Wij komen dan nu tot dat gewigtige Oostersche geschilstuk, waarin Rusland eene der eerste rollen vervult, en hetwelk een oogenblik bedreigd heeft, de wereld in de rampen des oorlogs te storten, terwijl het een bewijs opleverde, hoe naauw thans de staatkunde ook afgelegene landen, zelfs in andere werelddeelen, met elkander in verband brengt, en hoe eene vonk, in de zandwoestijnen van Perzië gevallen, de oorlogslam aan de Zwarte en Middellandsche zeeën zou hebben kunnen ontsteken. Sedert verscheidene jaren benijden Engelschen zoowel van de tory- als whig-partij den invloed, dien Rusland sedert de hulp, aan de Porte tegen MEHMED-ALI verleend, op Turkijë bezat. Vooral de bepaling, dat geene dan Russische oorlogschepen door de Zwarte zee mogten varen, stiet den Britschen trots en eersucht tegen de borst. Van daar gedurige pogingen, om meer invloed bij de Porte te verkrijgen, die echter eensdeels werden belamerd door de dankbaarheid aan Rusland voor de betaonde hulp, anderdeels door de vriendschapsbetrekkingen van Engeland tot MEHMED-ALI, soeverein van Egypte onder den titel van pacha, die steeds dreigend tegen over Turkijë stond, terwijl Engeland door zijn land gemeenschap met Indië zocht, eerst langs den Euphraat, en toen dit minder gelukte over de landengte van Suez en de Rode zee. Eindelijk echter gelukte het den Engelschen gezant lord ROSSELY, een handelsverdrag met de Porte te sluiten, waarin Engeland opheffing van alle monopolien van Britsche onderdanen verkreeg, zelfs voor Egypte. Dat de pacha, niens gehele stelsel op alleenhandel berust, hierin toegestemd heeft, mag als eene zegepraal der Britsche staatkunde worden beschouwd. Men wil, dat ook Frankrijk zich heeft bereid verklaard, tot dit handelsverdrag toe te treden, en dat dit verdrag is opengesteld voor alle mogendheden van den tweeden rang, die daarvan zouden willen gebruik maken. Wij hopen dus, dat onze regering zich beijveren zal, om in het belang van onzen Levantschen handel deel te nemen in deze voor Europa zoo belangrijke overeenkomst.

Dat Rusland deze zegepraal van deszelfs mededinger bij de Porte met tegenzin zag, ligt in den aard der zaak. Men wil, dat de nieuwe gezant dan ook reeds geslaagd is, om den divan eenigzins meer gunstig voor Ruslands belangen te stemmen. Ondertusschen heeft Engeland nog verkregen, dat de zuidelijkste mond van den Donau in de Zwarte zee zal worden bevaarbaar gemaakt, waardoor de Oostenrijksche scheepvaart, zoo gewons als met stoombooten, naar Konstantinopel zeer zou worden bevorderd, en waardoor dus ook die mogendheid voor Engeland zou worden gewonnen, gelijk uit een kort daarna gesloten handelsverdrag tusschen die twee staten nog meer is gebleken. Rusland, hetwelk aan den noordermond van den Donau eenen handelspost en quarantaine-inrigting heeft, zou bij de bedoelde scheepvaart door eenen anderen mond aanmerkelijk verliezen. Nieuwe grond tot verkoeling en misnoegen! Voegt men hier nu bij, dat Rusland eenen zeer moeilijken en lastigen oorlog te voeren heeft met de bewoners van de noordkust der Zwarte zee, tot aan het Kaukasische gebergte, de Circassiërs of Tcherkessen, schier ongenaakbare bergbewoners, op wier rotskloven alle pogingen der Russen te schande worden, en die blijkbaar door Engelsche krijgsbehoeften en wapenen ondersteund worden, dan zou dit alles in vroegeren tijd — eer nog het stelsel van diplomatische onderhandelingen zoo ver ontwikkeld was, als tegenwoordig — meer dan genoeg brandstof voor eenen oorlog tusschen de grootste mogendheden ter zee en te land hebben opgeleverd.

Doch hierbij kwam nog een vierde twistappel, en wel de grootste van allen. Door de gezamenlijke hulp van Rusland en Engeland was de tegenwoordige koning van Perzië op den troon zijns grootvaders verheven, en had over alle zijne mededingers gezegevierd. Van eenen veroveringlustigen aard zijnde, wendde hij, (zoo de Engelschen zeggen op Russische inblazing) zijne wapenen tegen Herat, de hoofdstad van Khorassan, die weleer tot Perzië behoorde, maar reeds voor lang aan hetzelfde door de Afghanen bezet was.

Deze, die eenen staat tusschen Perzië en Indië vormen, zijn thans in vier rijken verdeeld, waarvan de bezitter van Herat nog tot den stam der oude koningen behoort, gelijk de drie rijken van Kaboul, Paschawer en Kandahar tot die van eenen visier dier koningen. Nu vreesde Engeland, dat de val van Herat misschien die van de andere staten der Afghans zou naar zich slepen, en alsdan voor Perzië, en deszelfs bondgenoot Rusland, (waartoe het blijkbaar meer overhelde) de toegang tot de Britsche bezittingen in Indië zou openstellen. Daarom werd de schach van de belegering van Herat afgemaand, en, toen hij, in weerwil daarvan, tegen die stad optrok, de Britsche gezant teruggeroepen, en eene dreigende houding tegen de Perzische golf aangenomen. Ten zelfden tijde werd, onder wendel van eenen gevlugten koningszoon in het rijk van Kaboul te herstellen, een geducht leger aan de oevers van den Ganges bijeen getrokken, terwijl men zich verzekerd hield van de hulp des magtigen konings der Sieks (volgens anderer spelling, Seikhs) RAJUT-SING (RENDSCIT-SINGH). Dus scheen er eene botsing tusschen Rusland en Engeland op handen te zijn, hetzij in Europa, hetzij in Azië, te water op de Zwarte zee, of te land. Reeds waren de Britsche en Turksche vloeten vereenigd, zij bedreigden, zoo het heette, de Egyptenaars, doch ook Rusland mogt op zijne hoede zijn. — Er werd een talrijk leger in het zuiden van Rusland bijeen getrokken. Daar helderde de hemel op, en de vredeson brak door de kimmen. De schach van Perzië, MOHAMMED, door vruchteloze aanvallen op Herat vermoed, staakte het beleg, de Engelsche gezant kwam aan zijn hof terug en hoe het met de Indische rustingen (die nu ook wel zonder doel zijn) zal afloopen, zal ons het volgende jaar melden. Althans het Russische leger in 't noorden is, behalve eenige naar Circassië vertrokken troepen, uiteengegaan, de Russische en Engelsche vloeten zijn gescheiden, de eerste is in de Dardanellen, de tweede naar Malta terug gekeerd. De onderkoning van Egypte, is zoover van voor oorlog in de Middellandsche zee te vreezen, dat hij den weg naar het zuiden, zijns rijk, naar Sennaar, heeft ingeslagen. Ondertusschen hebben de Engelschen weder, om meester der Rode zee te blijven, van eenen Arabischen sheik het bezit gekocht der voorname koopstad Aden, vlak aan de zuidelijke invaart dier zee.

Keeren wij, na deze verre reis, kniswaarts, zoo vinden wij, in het begin der lente de vrolijke hoop, die ons Nederlanders tegenlichte, van spoedigen vrede, door de aanneming der 24 artikelen, van wege onze regering. Het was dan eindelijk gebeurd, wat wij, van November 1831 af, niet opgehouden hadden te wenschen en openlijk als heilzaam aan Nederland te verkondigen; in weerwil der dwaze volharding van sommigen — wat zeg ik? — van zeer velen, die, even bespottelijk als tegenwoordig de Belgen, den strijd tegen geheel Europa wilden volhouden. Men deed het toen voorkomen, alsof Nederlands eer, ja Nederlands bestaan, op het spel stond, alsof men in de omstandigheden van 1572 of 1672 verkeerde: terwijl men zeer redelijke, zeer voordeelige bedingen verwierp, die men thans yrig verlangt te mogen — maar niet meer kan verwerven! Wij zouden zelfs nog in 1832 het thans betwiste grondgebied terstond hebben kunnen bekomen, zoo men slechts het kasteel van Antwerpen en twee nietige fortjes, allen buiten ons grondgebied gelegen, had willen ontruimen, ja men had zelfs dat gebied kunnen erlangen, indien men terstond, na de inname van het kasteel, Lillo en Liefkenshoek had ontruimd. Doch men wilde niet. Welk eene verblindings! En nu eindelijk, na bijna zeven of, na den val des kasteels, na ruim vijf jaren — neemt men de 24 artikelen aan! Doch het zij zoo — beter laat dan nooit. Nu echter willen de Belgen niet meer. Hoezeer zij ook de aanneming onderteekend hebben, zoowel als de vijf groote mogendheden, acht zich dit beginsellooze volk daardoor niet meeg gehouden; en bepaalt, met ongehoorde onbeschaamdheid, het tijdperk der prescriptie op zes of zeven jaren! Het zegt, in dien tijd zulke naauwe banden met de Limburgers en Luxemburgers te hebben gesloten, dat het dit, zonder zijne eer en dierbaarste belangen te schenden, niet meer verbreken kan. Tevens beweren de Belgen, dat Luxemburg altijd tot België had behoord. (Met Limburg was zulks ten minste in de jongste 40 jaren het geval). Maar bestonden diezelfde banden dan vroeger ook niet? Zijn die eerst in de laatste 6 of 7 jaren zoo naauw geworden? Zoo neen, hoe kon België het dan toch over zich verkrijgen, om die broeders en vrienden bij de onderteekening der 24 artikelen, in naam van LEOPOLD, die door de kamers daartoe gemagtigd was, gedaan en geratificeerd, dus eerloos op te offeren? Maar België was toen zwak, het had de schande van den tiendaagschen veldtocht ondergaan, en teekende met eene nog voor den held van Hasselt en Leuven bevende hand het voorgeschreven tractaat. Nu waant zich België sterk, en denkt, dat die onderteekening daarom nu niet meer geldt. Welk een gevoel van recht en billijkheid!

Deze dwaze verbeelding zou echter van geene de minste gevolgen geweest zijn, indien geene andere mogendheden België's eischen ondersteund hadden. Dan ongelukkiglijk was dit het geval. Frankrijk was vooral de verdediger van België bij de conferentie, die met ongewone langzaamheid, eerst bijna een half jaar na 's konings bekendmaking, te Londen bijeen kwam. Ondertusschen was reeds vooraf beslist, dat gezamenlijk de letterlijke uitroeping der 24 artikelen, gelijk men thans bij ons zoo zeer wenschte, ons zou ten deel vallen. Voord' richt de bedenkingen, niet, gelijk bij de

algemeen, maar op de schuld, die men
niet had, dat van België niet juist was opgegeven. De Belgen be-
scheiden zulk een voorstel niet, dat werd reeds vroeg te Londen beslist, dat niet
meer de aanspraak van België op de schuld, maar ook de
aanspraak van België op de algemeene Nederlandsche schuld aanmer-
kelijk verminderd moest worden. Eerst scheen Engeland onze zaak te
willen behouden, maar viel eindelijk ook Frankrijk op het punt der
schuld toe, gelijk ook, na eenigzins langeren tegenstand (zoo men wil) de
oostelijke mogendheden, zelfs Rusland, hetwelk daardoor, zoo 't schijnt,
een vijf-jaar bevreemdende gezindheden wilde geven.

Toen intusschen onze koning in oktober de Staten-Generaal opende, had
hij nog geen antwoord op zijn aanbod ontvangen. Maar na zooveel toegeef-
lijkheden voor België (door Frankrijks voorspraak, werd het van ruim twee
derden der schuld ontslagen) zou men verwacht hebben, dat dit laatste ge-
reeds zou zijn toegestaan. Doch hierin bedroef men zich. Leornold
opende de kamers met een aanspraak, waarin ook bij die rampzalige
woorden van moed en volharding deed hooren, waarvoor niet liever
hoofdelijkheid en hardnekkigheid bezigen moest, en die regeringen en na-
tien beurtelings schijnen te bedwelmen. Op deze aanspraak volgde een
antwoord der kamers, waarin men op het behoud van het voor zeven ja-
ren afgestane grondgebied aandrong. Dit werd met algemeene stemmen
aangenomen en vond te Parijs dadelijk weerklank, waar reeds vroeger
de ijverige roomsche paus als verdediger der Belgische
eischen was opgetreden. Toen begon België stellig te weigeren, half Lim-
burg en Luxemburg af te staan, en zich, des noods, tegen Europa te wa-
penen. Ook Frankrijk, zeide men, deed 40,000 man naar de grenzen
rukken, blijkbaar om België te ondersteunen.

Had Engeland zich nu ook bij de twee uit de omwenteling voortgekome-
ne staten gevoegd, zoo schijnt het, dat een oorlog onvermijdelijk was,
daar Oostenrijk en Pruisen, in naam van het Duitsche verbond, niet van
huane regten op Limburg en Luxemburg (hetwelk onze koning eindelijk,
na een langgerekte onderhandeling, aan dat verbond schijnt te hebben
overgelaten) konden afzien. Maar even zoo als Rusland bij de toenadering
op het einde des jaars, tusschen de schuld toef, zoo deed Engeland om-
trent het grondgebied, en verklaarde zich voor de drie oostelijke mogend-
heden, tegen het voor België pleitende Frankrijk. Reeds lang had men
een verkoeling tussehen deze twee mogendheden opgemerkt, want het
Britsche ministerie was misnoegd over Frankrijks onzijdigheid in de zaken
van Spanje en over de blokkering der havens van Mexico en Buenos-Ayres.
Er werd dus een besluit of proces-verbaal der conferentie geteekend, (zoo
ten minste luiden de berichten) waarbij vier leden tegen één (Frankrijk)
de 24 artikelen met het grondgebied, de Scheldevaart (met een geringe
wijziging) en de aanspraak van België op de schuld van
geheelen achterstand als vervallen erkennen, en de jaarlijksche bijdrage
des Belgischen koninkrijks van f 8,400,000 op vijf millioenen verminderen.
Frankrijk zou zich hiertegen niet verzetten, maar de onderteekening
van het proces-verbaal weigeren. (Anderen beweren, volgens het
Journal des Débats, dat de Fransche gezant te Londen onderteekend
heeft, met voorbehoud van de goedkeuring der regering.) Dit stuitte echter
in geenzins de wapeningen der Belgen, die integendeel met ver-
nieuwd en verdubbelde kracht werden doorgezet. Doch dit begin van
oorlogsbereidschap kostte België duur. De staatspapieren daalden, het
vertrouwen werd geschokt, de vele handelsondernemingen geruikt in ver-
legenheid, en zelfs den 14^{den} December bezweek de Belgische bank, een
ontnemening der omwentelaars, wier val een donderslag voor België was,
en zeker veel in deszelfs vaart zal medeslepen. Ziedaar de gevolgen der
volharding.

Maar zal het oorlog worden?

Het Fransche ministerie is vredelievend; de aanspraak des konings bij
de opening der kamers ademde vrede, maar het ministerie zelf heeft de
verantwoordelijkheid eener schikking, in weerwil van België, niet durven
op zich nemen, en men moet uit de taal der ministeriële dagbladen oor-

deelen, dat het de beslissing daarvan aan de kamers zal overlaten, en
dus, indien er een meerderheid aldaar voor oorlog staat, het ongelukkig
ge Europa weder aan alle de kamers een algemeen kantspelds bloot
staat. Gelukkig zal dan echter Engeland niet, en Oostenrijk van Frank-
rijk niet zijn, en wie het verstand heeft, zal niet denken dat de on-
zijdigheid had kunnen uitbreken, en niet dat welke de afstand van België
maakt!

Ondertusschen schenen onze Staten-Generaal de omwenteling te bevestigen,
waarbij men nu ook de buitengewone oorlogskosten in het op den
voet berekende Belgische aandeel van de schuld had gevoeld, en men
over de negentien millioen guldens, niet niet zeer veel meer
ontvangen; er werden althans vele bedenkingen op dezerlei punt bij de
vergadering scheide voor bijna de gehele maand november, om de rege-
ring ruim tijd tot overweging te geven. Doch na de vernieuwde bijeenkomst
op 28 november volhardde de regering in haar besluit, om de Belgische
schuld en de oorlogskosten niet van elkander te scheiden; doch zij deed in
een geheime zitting aan Hun Edelmogenden zaken mede, die op dezelve een
zonderlinge toeverkracht oefenden. Dadelijk ging alles met ongemeene vlieg-
heid, een groote meerderheid van stemmen door; de conscriptie-wet van
een op de 500 zielen zelfs met algemeene stemmen, en men schen der re-
gering nu de handen zoo ruim te laten als mogelijk. Geve God, dat zij
hieraan beantwoorde, en niet weder volhardde in de weigering der gewijzig-
de 24 artikelen, gelijk zij in die der volledige heeft gedaan, en ons daar-
door, behalve een kapitaal van 70 of 80 millioenen, een jaarlijksche rente
van f 3,400,000 heeft doen verliezen! Volhardde zij nog langer, zoo be-
kwamen wij van België niets; de conferentie zou zulke hardnekkigheid van
hun lot overlaten, en de ondergang der Vereenigde Nederlanden was
zeker. Het is ondertusschen merkwaardig, dat er in deze omstandigheden
door de regering een leening van 8 millioen tot droogmaking des Haars-
lemmer mees is voorgelagen. Wij laken zulks niet, in tegendeel, wij be-
wonderen den moed des bestuurs en de kalme houding der natie, die zulke
mogelijk maakt; intusschen hopen wij, dat ook de onderaannemer spoorweg
van Amsterdam naar Arnhem met veerkracht zal doorgezet worden.

Eindelijk is ook de tienjarige begroting bij de Staten-Generaal ingekomen;
dezelve is voor gewone uitgaven op ruim negen en dertig millioenen ge-
raamd, waarbij dan nog, behalve een menigte buitengewone uitgaven, de
geheele interest der 5 pCt. der afkoopende schulden, en van het Belgische
aandeel in de schuld komt; te zamen, niet de gewone middelen, dus wel zestig
millioen. Hierbij komen nu nog de renten der nieuwe, door de Staten-Ge-
neeral pas ingewilligde beleening van negentien millioenen voor de oorlogs-
kosten en de aanvulling der rentebetaling in het volgende jaar! Er behoort
een zeer groote voorspoed, en een diepe, vaste, langdurige weelde en de aller-
gestrengste zuinigheid toe, om zulk een reuzen-budget voor derdehalf
millioen zielen te bestrijden. Hoe wenschelijk zou het geweest zijn, in-
dien onze ministers, in plaats van zeven jaren lang de zoo heilzame 24 ar-
tikelen te weigeren, slechts nog op één artikel in dezelve hadden aange-
drongen: dat Nederland dezelfde altijdurende onzijdigheid, die aan
België daarin was toegekend, mogt genieten!

In Frankrijk hebben de ministers, door de benoeming van den heer
DUPIN tot president der kamers, en door de wering van den heer
LOX-BARROT van het vice-presidentschap, een overwinning behaald, die
door een gevoelige nederlaag in de benoeming der commissie, tot opstel-
ling van het adres, slechts een derde der stemming gevolgd is. Doch in
de Belgische zaak zal noch hij, noch iemand der destinairen, tegen hunne
beginselen en alle huane precedenten aan, het zegt zoo verre vertrappen,
dat zij de dulle eischen der Belgische revolutionairen ondersteunen, en dat
mogen wij te meer, daar de billijkheid in de kamer der pairs schijnt te ver-
geviere, en de minister zelfs met kracht de taal des regts heeft begun-
nen, terwijl ook in België vreedzame stemmen eenen weerklank vinden,
de herstelling van recht en vrede in het volgende jaar niet voor onmogelijk
houden.

K.